

Вих. №1-31.01.2022

Від 31 січня 2022 року

Голові

Національної комісії, що
здійснює державне регулювання
у сферах енергетики та комунальних послуг

Тарасюку В. В.

03680, м. Київ, вул. Смоленська, 19

pr@nerc.gov.ua

box@nerc.gov.ua

*[Щодо розрахунків перед виробниками з ВДЕ
за 2021 рік; перегляду розміру тарифу на
послуги з передачі електричної енергії]*

Шановний Валерію Володимировичу!

Провідні асоціації компаній зі сфери «зеленої» енергетики - Асоціація сонячної енергетики України (АСЕУ), Українська вітроенергетична асоціація (УВЕА), Європейсько-Українське енергетичне агентство (ЄУЕА) та Українська асоціація відновлюваної енергетики (УАВЕ), які представляють 90% виробників електроенергії за рахунок ВДЕ, висловлюють Вам свою глибоку повагу і звертаються із наступним.

Компанії учасниці громадських об'єднань виробляють екологічно чисту енергію, одночасно, підвищуючи енергетичну безпеку держави в складних умовах енергетичної кризи та сприяючи досягненню Україною цілей щодо скорочення викидів парникових газів в рамках Паризької угоди до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату.

Щодо розрахунків перед виробниками з відновлюваних джерел енергії за 2021 рік

Вище названі асоціації відновлюваної енергетики, вважають за необхідне звернути Вашу увагу на ситуацію, пов'язану зі здійсненням неповних розрахунків Державним підприємством «Гарантований покупець» (далі – **Гарантований покупець**) за вироблену електричну енергію перед виробниками із відновлюваних джерел енергії (далі – **ВДЕ**) за **2021 рік**. Станом на сьогодні, **Гарантований покупець не розраховувався за електричну енергію з ВДЕ на 100% за жоден місяць 2021 року.**

На наше переконання, зазначена ситуація склалася в зв'язку з тим, що Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – **НКРЕКП або Регулятор**) не затверджено розмір вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, наданої Гарантованим покупцем за кожен місяць відповідного року (далі – **Послуга**) відповідно до ч. 7 ст. 65 Закону України «Про ринок електричної енергії» від 13 квітня 2017

року № 2019-VIII (далі – **Закон № 2019-VIII**), а також з тим, затверджений Регулятором тариф для НЕК «УКРЕНЕРГО» на послуги з передачі електричної енергії на 2021 рік та його структура не дозволяли НЕК «УКРЕНЕРГО» здійснити розрахунки з Гарантованим покупцем за 2021 рік в повному обсязі. Це призвело до накопичення заборгованості перед виробниками із ВДЕ за електричну енергію, відпущену в 2021 році.

При цьому, згідно з ч. 1 ст. 3 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» від 22 вересня 2016 року № 1540-VIII (далі – **Закон № 1540-VIII**), Регулятор здійснює державне регулювання з метою досягнення балансу інтересів споживачів, суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, і держави, забезпечення енергетичної безпеки, європейської інтеграції ринків електричної енергії та природного газу України. Статтею 4 Закону № 1540-VIII серед іншого визначено, що законність, недопущення дискримінації, прогнозованість та своєчасність прийняття рішень є основними принципами діяльності Регулятора.

В свою чергу, невиконання Регулятором передбаченого законодавством зобов'язання призвело до неможливості виконання своїх зобов'язань учасниками ринку, а саме оператором системи передачі перед ДП «Гарантований покупець» та ДП «Гарантований покупець» перед виробниками з ВДЕ.

Так, згідно з п. 12.5 Глави 12 Порядку купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом, затвердженим постановою НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641 (далі – **Порядок**) оператор системи передачі (далі – **ОСП**) протягом двох робочих днів з дати оприлюднення рішення НКРЕКП щодо затвердження розміру вартості Послуги, здійснює остаточний розрахунок із Гарантованим покупцем із забезпеченням йому 100 % оплати фактично наданої послуги, затвердженої НКРЕКП, з урахуванням попередньо сплачених авансових платежів. Відповідно, Гарантований покупець може здійснити остаточний розрахунок з виробниками з ВДЕ лише після отримання платежів від ОСП. Проте, на дату адресації цього листа, НКРЕКП не затверджено розмір Послуги за жоден місяць 2021 року. Отже, ОСП не може розрахуватися з Гарантованим покупцем, який, як наслідок, не може виконати свої зобов'язання перед виробниками з ВДЕ. Це загрожує стабільності роботи всієї енергетичної системи України та виконанню міжнародних зобов'язань.

Також підкреслюємо, що абзац другий статті 1 **Закону України «Про державний бюджет України на 2021 рік»** від 15 грудня 2020 року № 1082-IX, який передбачає видатки Державного бюджету України на 2021 рік у сумі 1.444.342.052,2 тис. гривень не містить видатки на виплати виробникам з відновлюваних джерел енергії і вже не може містити такі видатки, так як бюджетний період на 2021 рік чітко визначено з урахуванням частини 1 статті 3 Бюджетного кодексу України: з 1 січня по 31 грудня 2021 року.

Крім того, у рамках отриманого другого траншу Міжнародного валютного фонду (далі – **МВФ**) від 24 листопада 2021 року за програмою stand-by Україна взяла на себе зобов'язання «ліквідувати **вже** накопичену заборгованість перед виробниками з ВДЕ та запобігти новим накопиченням боргів у майбутньому».

Щодо перегляду розміру тарифу на послуги з передачі електричної енергії

01 грудня 2021 року на засіданні НКРЕКП прийняло постанову № 2454 «Про встановлення тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2022 рік».

Зазначеною постановою ПрАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» схвалено тариф на послуги з передачі електричної енергії на рівні 345,64 грн/МВт·год (без урахування ПДВ) та структуру тарифу на послуги з передачі електричної енергії.

У структурі тарифу окремою статтею передбачено витрати на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел, крім приватних домогосподарств, в розмірі - 18 035 671 тис грн.

При цьому, відповідно до Обґрунтування щодо прийняття постанови НКРЕКП «Про встановлення тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2022 рік»¹ складова на виконання спеціальних обов'язків визначена виходячи з того, що у Державному бюджеті передбачено видатки для фінансової підтримки ДП «Гарантований покупець» для оплати електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, в обсязі 20% від їх прогнозованої товарної продукції 2022 року. Сума фінансової підтримки ДП «Гарантований покупець» розрахована НКРЕКП в розмірі 10 528 663 тис. грн.

На застереження учасників засідання НКРЕКП від 01 грудня 2021 року про те, що у проєкті закону «Про Державний бюджет на 2022 рік» вказана вище сума фінансової підтримки ДП «Гарантований покупець» не передбачена, а відповідна норма Закону України «Про альтернативні джерела енергії» зупиняється на 2022 рік, члени НКРЕКП запевнили, що Комісія готова буде переглянути тариф на послуги з передачі електричної енергії після прийняття зазначеного закону.

02 грудня 2021 року Верховною Радою України прийнятий Закон України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» № 1928-ІХ, який набув чинності 1 січня 2022 року. Відповідно до абзацу десятого пункту 3 Прикінцевих положень зазначеного Закону на 2022 рік зупиняється дія частини третьої статті 8 Закону України «Про альтернативні джерела енергії», яка встановлює, що Кабінет Міністрів України передбачає у державному бюджеті видатки на фінансову підтримку гарантованого покупця для оплати електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, у розмірі не менше 20% прогнозованої виробітки товарної продукції електричної енергії з альтернативних джерел на відповідний рік.

Після зупинення дії частини третьої статті 8 Закону України «Про альтернативні джерела енергії», єдиним джерелом для забезпечення покриття ДП «Гарантований покупець» витрат на виконання спеціальних обов'язків із купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом залишаються кошти, які отримує підприємство за надання оператору системи передачі послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел відповідно до статті 65 Закону № 2019-VIII. Витрати оператора системи передачі на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (надання послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії належить до таких спеціальних обов'язків) відповідно до абзацу третього ч. 2 статті 33 Закону № 2019-VIII включаються, як окрема складова, до тарифу на послуги з передачі електричної енергії.

Відповідно до п. 7.8 Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 22 квітня 2019 року № 585, НКРЕКП може ініціювати встановлення тарифів як засіб державного регулювання у сфері енергетики у разі зміни економічно обґрунтованих витрат на здійснення ліцензованої діяльності з передачі електричної енергії на прогнозний рік відносно врахованих при розрахунку діючого тарифу, що склалася з причин, не залежних від

¹ <https://www.nerc.gov.ua/storage/app/uploads/public/61a/f13/2b8/61af132b8edec291292535.pdf>

провадження діяльності з передачі електричної енергії, якщо це призводить до зміни тарифу більше ніж на 5 % від установленого рівня.

Враховуючи вищенаведене, висловлюючи консолідовану позицію галузі, просимо у найкоротші терміни:

розглянути на засіданні питання та прийняти рішення щодо затвердження НКРЕКП розміру вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, наданої Гарантованим покупцем впродовж січня-грудня 2021 року;

ініціювати встановлення ПрАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» тарифу на послуги з передачі електричної енергії на 2022 рік у розмірі, достатньому для покриття обґрунтованих витрат виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, зокрема, для повної оплати послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, що надається ДП «Гарантований покупець» в 2022 році в умовах відсутності фінансової підтримки за рахунок бюджетних коштів, та погашення заборгованості перед Гарантованим покупцем з оплати послуги за 2021 рік з урахуванням затверджених розмірів вартості такої послуги в січні – грудні 2021 року.

З повагою,
Семенишин А.В.
Виконавчий директор АСЕУ

Гуменюк А.С.
Директор ЄУЕА

Конеченков А. Є.
Голова Правління УВЕА
Віце-президент WWEA

Козакевич О. Ю.
Голова УАВЕ

Офіс Асоціації сонячної енергетики України
03110, м. Київ, вулиця Олександра Пироговського, 19/4
Ел.адреса: office@aseu.org.ua

Офіс Асоціації «Європейсько-українського енергетичного агентства»

Вул. Дорогожицька 3, UNIT City, B9, каб.5, Київ
Тел.: +38 091 331 00 10
Ел.адреса: office@euea-energyagency.org
<http://www.euea-energyagency.org>

Офіс ГС «Українська вітроенергетична асоціація»
Адреса: вул. Лаврська, 20, м. Київ, оф.316, 01015
Телефон: +38 044 223 2996
email: uwea@i.ua
www.uwea.com.ua

Офіс Асоціації «Українська асоціація відновлюваної енергетики» (УАВЕ)

Адреса: вул. Мечникова, 3, офіс 810, м. Київ, 01601

Телефон: +38 044 379 12 95

email: info@uare.com.ua

www.uare.com.ua